

Spojená škola Kráľovnej pokoja, Na Závaží 2, 010 01 Žilina

Gymnázium Kráľovnej pokoja

Základná škola sv. Cyrila a Metoda

DUCHOVNO – VÝCHOVNÝ PROJEKT

Obsah

1	ÚVOD	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.1	CHARAKTERISTIKA GYMNÁZIA	4
2.2	CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNEJ ŠKOLY	4
2.3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO STREDISKA ZÁUJMOVEJ ČINNOSTI	4
3	ŠKOLA AKO FYZICKÉ PROSTREDIE	4
4	ŠKOLA AKO VÝCHOVNÉ PROSTREDIE	5
4.1	ŽIACI A ŠTUDENTI ŠKOLY	5
4.2	DUCHOVNÁ A MRAVNÁ FORMÁCIA V RÁMCI VYUČOVACÍCH PREDMETOV	6
4.3	DUCHOVNÁ A MRAVNÁ FORMÁCIA MIMO VYUČOVANIA.....	8
4.4	PEDAGOGICKÝ ZBOR	10
4.5	SPOLUPRÁCA S RODIČMI.....	11
4.6	ŠKOLA V SLUŽBE SPOLOČNOSTI A CIRKVI	12
5	HLAVNÉ VÝCHOVNÉ PRIORITY ŠKOLY	13
6	ZÁVER	13

1 Úvod

„Katolícka škola má na jednej strane povinnosť rešpektovať zákonné ustanovenia a spoločenské zákony a dať do súladu s nimi svoje metódy, programy a štruktúry. Na druhej strane má povinnosť uskutočňovať svoj vlastný výchovný projekt, usilujúci sa uviesť do súladu ľudskú kultúru a ohlasovanie spásy a pomôcť študentom v realizácii nového stvorenia, pripraviť ich na poslanie dospelého občana. Ide celkovo o projekt charakteristický, čo sa týka zamerania na zvláštne ciele, ktoré má uskutočňovať v spolupráci so všetkými svojimi súčasťami. Konkrétne tvorí projekt východiskový obraz, ktorý

- *definuje identitu školy vyjadrením evanjeliových hodnôt, ktorými sa inšpiruje,*
- *upresňuje výchovné, kultúrne a didaktické ciele,*
- *zoznamuje s odovzdávaným obsahom a hodnotami,*
- *vymedzuje organizáciu a fungovanie,*
- *rozčleňuje niektoré časti ako dané, pozostávajúce zo zložky odbornej (ako sú učitelia, vychovávateľa), ďalej časti riadenej spoločne s rodičmi a študentmi a niektoré okruhy zverené slobodne iniciatíve rodičov a študentov,*
- *stanovuje spôsoby overovania a hodnotenia.“*

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 100)

Katolícka škola musí poskytovať študentom okrem kvalitného vzdelávania i zodpovednú výchovu v kresťanskom duchu, duchovnú a mravnú formáciu. Vychádzajúc z dokumentov počnúc koncilovou deklaráciou **Gravissimum educationis** až po dokument Kongregácie pre katolícku výchovu pod názvom **Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia** z roku 1997 a z viacročných praktických skúseností s katolíckou výchovou a vzdelávaním na katolíckych školách, predkladáme študentom, rodičom i pedagógom tento **duchovno-výchovný projekt**, ktorý je aplikovaný na konkrétne podmienky našej školy.

Nech Duch Svätý vedie kroky nás všetkých, aby sme dokázali vytvárať spoločenstvo založené na spoločnej viere a láske. Nech je i tento projekt príspevkom k napĺňaniu poslania, ktoré tejto škole zveril jej zriaďovateľ.

2 Charakteristika školy

„Katolícka škola sleduje tie isté kultúrne ciele a ľudskú výchovu mládeže ako ostatné školy. Avšak je pre ňu charakteristické, že utvára u svojho žiactva ovzdušie preniknuté duchom slobody a lásky podľa evanjelia, že umožňuje mladým, aby sa vývinom ich osobnosti zároveň vzťahovalo i nové stvorenie, ktorým sa stali pri krste, a konečne, že dáva do súladu ľudskú kultúru vo svojom celku s poslaním spásy tak, aby viera osvecovala vedomosti, ktoré si žiaci postupne nadobúdajú o svete, živote a človeku.“

(Gravissimum educationis, čl. 8)

Spojená škola Kráľovnej pokoja v Žiline je katolícka škola zriadená Biskupským úradom v Nitre. Organizačnými zložkami sú Gymnázium Kráľovnej pokoja a Základná škola sv. Cyrila a Metoda, súčasťami sú školský klub detí, školská jedáleň a školské stredisko záujmovej činnosti.

Škola je umiestnená v budove bývalej základnej školy Na Závaží, ktorá je majetkom cirkvi.

2.1 Charakteristika gymnázia

Gymnázium má štvorročné štúdium, s posilnením vyučovania informatiky a cudzích jazykov. V každom školskom roku otvára dve triedy, celkový počet je 8 tried v štyroch ročníkoch, čo predstavuje asi 250 študentov vo veku od 15 do 19 rokov. Po stránke vzdelávania je úplne porovnateľné so štátnymi gymnáziami, kladie však dôraz na duchovnú a mravnú formáciu študentov. Vyučuje sa tu rímskokatolícke náboženstvo podľa schválených osnov. Máme snahu, aby popri vyučovaní existovala bohatá ponuka rôznych duchovných, spoločenských, kultúrnych a športových akcií, do ktorých by sa študenti zapájali podľa svojich záujmov. Chceli by sme nadviazať aj spoluprácu so zahraničnými partnermi – podobnými gymnáziami v zahraničí.

2.2 Charakteristika základnej školy

Základná škola má školský vzdelávací program s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov. Po stránke vzdelávania je rovnocenná so štátnymi základnými školami, kladie však dôraz na duchovnú a mravnú formáciu žiakov. V každej triede sa vyučuje rímskokatolícke náboženstvo dve hodiny týždenne. Popri vyučovaní existuje ponuka rôznych duchovných, spoločenských, kultúrnych a športových akcií, do ktorých sa žiaci zapájajú podľa svojich záujmov. V triedach ročníkov 1. - 9. je počet žiakov okolo 300.

Pri škole pracuje i školský klub detí.

2.3 Charakteristika školského strediska záujmovej činnosti

Školské stredisko záujmovej činnosti je výchovno – vzdelávacím zariadením hlavne pre žiakov našej školy. Poslaním strediska je vytvárať podmienky pre racionálne a zmysluplné využívanie voľného času žiakov mimo vyučovania na oddych a regeneráciu, pre rozvoj talentov, tvorivosti a schopností v duchu zamerania našej školy. Naším záujmom je eliminovať vplyv narastajúceho konzumizmu na našich žiakov, zároveň chceme preventívne pôsobiť proti vplyvu drog či rôznych iných návykových látok.

3 Škola ako fyzické prostredie

„Je veľmi potrebné, aby škola – dom nadobudla niektoré z tých charakteristík, ktoré umožňujú postupne prežívať šťastný život v rodinnom prostredí...

K vytvoreniu príjemného prostredia je treba tiež vhodnú štruktúru budov s využitím priestorov pre didaktiku, vyučovanie, pre rekreáciu i šport, pre ďalšie iniciatívy, ako sú stretnutia s rodičmi, profesormi...

Urýchlený technický pokrok vyžaduje, aby školy boli vybavené zodpovedajúcou technikou, nezriedka i zložitou a nákladnou. Nie je to luxus, ale povinnosť vychádzajúca z didaktických cieľov školy. Cirkevné školy majú teda právo, aby boli podporované i vo svojom didaktickom úsilí. Osoby a inštitúcie by mali zaistiť všetko potrebné pre ich rozvoj.“

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 27 – 29)

Škola je umiestnené v objekte, ktorý, hoci slúžil ako školská budova, potreboval rozsiahlu rekonštrukciu. Boli vynaložené nemalé finančné prostriedky na opravu tried, sociálnych zariadení, vymalovanie priestorov a ich prispôbenie školským potrebám.

V škole sa vybuďovala priestraná kaplnka, ktorá tvorí srdce a duchovné centrum školy. Kaplnka zasvätená Panne Márii – Kráľovnej pokoja vznikla v priestoroch, kde za bývalého režimu bol kútik revolučných tradícií kapitána Nálepku. Na týchto zmenách sa zásadným spôsobom podieľal p. dekan Ladislav Stromček.

Postupom času sa mnohé vylepšilo, ale z hľadiska potrieb žiakov, funkčnosti školy a zabezpečenia príjemného prostredia má škola ešte mnohé ciele.

4 Škola ako výchovné prostredie

„Na vytváraní školy ako spoločenstva sa zúčastňujú všetci, ktorých sa to bezprostredne týka. Učítelia, vedenie školy, administratívny i prevádzkový personál, rodičia, ktorí sú tou najdôležitejšou zložkou ako prirodzení a nenahraditeľní vychovávateľa svojich vlastných detí. A konečne študenti ako spolutvorcovia a zodpovední protagonisti, ale i ako aktívne subjekty výchovného procesu. Školské spoločenstvo ako celok – pri zachovaní rôznosti úloh, ale súbežnosti cieľov – má charakteristiku kresťanského spoločenstva, pretože je miestom presýteným láskou.“

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 32)

Základnými črtami katolíckej školy, ktoré považujeme za dôležité pre účinnosť jej výchovnej práce v Cirkvi a spoločnosti, sú: katolícka škola ako miesto všestrannej výchovy ľudskej osoby prostredníctvom jasného výchovného plánu, ktorého základným kameňom je Kristus, jej cirkevná a kultúrna identita, jej poslanie realizovať vychovávateľskú lásku, jej sociálna služba, jej výchovný štýl, ktorý musí charakterizovať jej výchovné spoločenstvo.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 4)

Výchovné prostredie je tým prvkom, ktorý má **odlišovať cirkevnú školu** od štátnej. Ak katolícka škola neponúka v tejto oblasti niečo viac, stráca svoju identitu, a tým aj opodstatnenie svojej existencie.

Našou prioritou je **trvalá a úprimná snaha o vytváranie spoločenstva** všetkých - žiakov, pedagógov a ostatných zamestnancov i rodičov. To však neznamená vyhovieť každej požiadavke, neklásť žiadne nároky a nežiadať ich zodpovedné plnenie. Naopak, vzájomné dobro vyžaduje, aby každý zodpovedne plnil svoju úlohu a zverené poslanie, prijímal svoje ohraňenie a vedel prijať i výčitky a oprávnenú kritiku, aby dokázal rešpektovať každého člena spoločenstva ako osobu a aktívne sa pričiňoval o **spoločné dobro**.

4.1 Žiaci a študenti školy

„Katolícka škola sa musí konfrontovať s deťmi a mladými, ktorí prežívajú ťažkosti dnešnej doby. Má do činenia so žiakmi, ktorí sa vyhýbajú akejkol'vek námahe, sú neschopní sa obetovať a byť vytrvalí a ktorí zväčša už z rodiny nemajú nijaké platné vzory. Vo vzrastajúcej miere sú nielen ľahostajní či nepraktizujúci vieru, ale odmietajú akúkoľvek náboženskú alebo morálnu formáciu. Navyše u mnohých žiakov a v mnohých rodinách sa pridáva hlboká apatia k etickému a náboženskému vzdelávaniu, vzhľadom na čo očakávajú a požadujú od katolíckej školy iba to, aby dostali vysvedčenie, nanajvýš ešte kvalifikované vzdelanie a odbornú spôsobilosť.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 6)

Na základnú školu a na gymnázium sa v zmysle štatútu školy prijímajú žiaci a študenti predovšetkým z katolíckych rodín, pričom nevyhnutnou podmienkou je bezpodmienečný **súhlas študenta i jeho rodičov s katolíckou výchovou a vzdelávaním v tomto duchu.**

Žiaci a študenti prichádzajúci na školu sú veľmi rôznorodí z hľadiska vedomostí, ale aj z hľadiska duchovnej a mravnej úrovne, preto si škola stanovila výchovný program, ktorý pozostáva:

- zo zodpovednej výchovy a formovania mládeže **v duchu katolíckej viery**, k úprimnému vzťahu k Bohu a Cirkvi a ku **katolíckemu hodnotovému systému** primeranej ich veku a schopnostiam, v žiadnom prípade nie formou donucovania;
- z výchovy k **rešpektovaniu ľudskej osoby** a jej dôstojnosti, k tolerancii voči iným až po hranicu hriechu;
- z výchovy k **pravdivému a reálnemu pohľadu na svet**, k účinnej ochrane voči manipulácii zo strany verejnej mienky a masmédií;
- z výchovy ku kritickému a jednoznačnému **rozlišovaniu dobra a zla**, pravdy a lži na základe prirodzeného zákona;
- z výchovy k **zodpovednosti za iných**, spoločnosť, Cirkvi, k prosociálnosti a zmyslu pre charitatívne aktivity;
- z výchovy k **zodpovednému manželstvu a rodičovstvu**, ochrane a podpore rodiny ako základného článku spoločnosti;
- z výchovy k zrelej **osobnosti ako občana**, angažovaniu sa v spoločenskom a verejnom živote, k správnej a vyváženej národnej hrdosti a povedomiu;

Jednotlivé body výchovného programu sa škola snaží zabezpečovať formou výchovy a vzdelávania v rámci vyučovacích predmetov, ale i širokou ponukou duchovných, kultúrnych, spoločenských, športových a iných aktivít mimo vyučovania v školskom klube detí a v školskom stredisku záujmovej činnosti.

4.2 Duchovná a mravná formácia v rámci vyučovacích predmetov

„Vzdelávací obsah katolíckej školy spočíva vo vytvorení harmonickej syntézy medzi kultúrou a vierou, ako aj medzi vierou a životom, teda syntézy, ktorá vzniká, ak sa vo svetle evanjeliového posolstva vzájomne dopĺňajú rôzne poznatky z rozličných oblastí ľudského poznania a ak sa zároveň rozvíjajú čnosti, ktoré charakterizujú kresťana.“

(Katolícka škola, čl. 37)

Duchovná a mravná formácia na škole je prioritou celého výchovno-vzdelávacieho procesu, a teda sa uskutočňuje v rámci každého vyučovacieho predmetu, hlavný je však predmet rímskokatolíckej náboženstvo.

a) Rímskokatolíckej náboženstvo

„Aj keď uznáme, že vlastným miestom náboženskej výchovy je rodina podporovaná ďalšími kresťanskými spoločenstvami, zvlášť farským spoločenstvom, treba znova a znova zdôrazňovať nevyhnutnosť a dôležitosť vyučovania náboženstva na katolíckej škole, ak nám záleží na tom, aby ľudia dozreli vo viere.“

(Katolícka škola, čl. 51)

Náboženstvo ako vyučovací predmet má dominantné postavenie. Vyučuje sa v dotácii dve hodiny týždenne ako povinný predmet pre všetkých žiakov a študentov bez rozdielu vierovyznania. Na gymnázium a na ZŠ v ročníkoch 5. – 9. a je klasifikované. Na hodinách sa uplatňuje delenie tried na skupiny, máme dve špecializované učebne náboženstva, ktoré sú

vybavené pomôckami a didaktickou technikou. Vyučuje sa podľa učebných osnov schválených Konferenciou biskupov Slovenska. Katolícke náboženstvo môže byť na gymnáziu jedným z voliteľných maturitných predmetov.

Hlavnými cieľmi vyučovania náboženstva sú:

- oboznámiť žiakov so **Svätým písmom** a pomôcť im vytvoriť si vzťah k jeho čítaniu a rozjímaniu nad ním,
- poukázať na krásu a bohatosť **katolíckej liturgie**, pomôcť žiakom naučiť sa správne modliť, rozjímať, prežívať naplo jednotlivé liturgické obdobia a sviatky, vytvoriť predpoklady pre ich aktívnu účasť na svätých omšiach a živote Cirkvi,
- pochopiť význam **sviatostného života**, kresťanského svedectva života a osobnej voľby povolania,
- vysvetliť **hlavné pravdy viery** v zmysle Katechizmu Katolíckej cirkvi a pomôcť pri ich osvojovaní,
- jasne formulovať **zásady katolíckej morálky** a postoje Cirkvi k súčasným aktuálnym problémom,
- uvažovať nad udalosťami **dejín Cirkvi**, pomôcť študentom pochopiť ich zmysel a pôsobenie Ducha Svätého,
- motivovať žiakov k neustálemu **prehlbovaniu svojej viery** a praktickému životu podľa evanjelia.

Okrem vzdelávacej časti má predmet náboženstvo i svoju formačnú zložku, ktorá poskytuje priestor pre:

- vyjadrenie svojich názorov, vyjasnenie si problémov v oblasti viery a morálky,
- zážitkové učenie, rôzne aktivity s využitím pomôcok,
- spoločnú modlitbu, rozjímanie, adoráciu,
- prípravu duchovných akcií školy,
- upevnenie vzťahov v rámci spoločenstva triedy.

Náboženstvo i napriek tomu, že je vyučovacím predmetom, nemôže zostať iba jedným z predmetov, ale malo by žiakom ponúknuť motiváciu k vytvoreniu **osobného vzťahu k Bohu a k živej viere**.

Do budúcnosti je potrebné zodpovedne a starostlivo vyvážiť vzdelávaciu a formačnú časť tohto predmetu, aby stupeň poznatkov a ich podanie boli primerané úrovni žiakov a študentov, ale aby na druhej strane vytvárali dostatočný rozumový základ viery pre budúcich kresťanov. Veľkým prínosom by bolo dopracovanie interných učebných textov pre jednotlivé ročníky na gymnáziu, čím by sa umožnila lepšia organizácia hodín a vytvoril by sa väčší priestor pre formáciu, diskusie a zážitkové aktivity.

b) Ostatné predmety

„Žiakom je treba pomáhať pochopiť, že svet prírodných vied a príslušnej technológie patrí k vesmíru stvorenému Bohom. Neexistuje protiklad medzi vierou a pravou prírodnou vedou, pretože Boh je prvým zdrojom jednej i druhej.

Učitelia biológie, psychológie, sociológie a filozofie majú príležitosť načrtnúť harmonickú predstavu človeka, ktorý potrebuje vykúpenie, a zaradiť do nej i náboženský rozmer.

Všetkým študentom je treba pomáhať v pochopení toho, že človek je bytie, žijúce z prirodzenosti fyzickej i duchovnej, s nesmrteľnou dušou.“

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 54 – 55)

Na škole je snaha nezanedbať v žiadnom predmete náboženský rozmer a vhodnou formou neustále poukazovať na syntézu vedy a viery. Musí byť pravidelnou náplňou jednotlivých predmetových komisií, aby o týchto otázkach hovorili, navzájom si pomáhali, a tak obohacovali svoje predmety o to, čo má byť vlastné každej katolíckej škole.

Každý vyučujúci má veľa možností zakomponovať do svojho predmetu náboženský rozmer. Napríklad v slovenskom jazyku a literatúre zaradiť katolíckych autorov, pri rozbere literárnych diel zvýrazňovať kresťanské postoje a životné hodnoty. V dejepise venovať pozornosť filozofii dejín a súvislostiam s dejinami spásy. V cudzích jazykoch zaradiť do literatúry diela autorov s kresťanskou orientáciou, v rámci konverzácie zaradiť diskusie na aktuálne náboženské a etické témy. V prírodovedných predmetoch na základe obdivuhodnej dokonalosti prírodných zákonov poukázať na ich Tvorcu. V rámci telesnej výchovy dbať na disciplínu, ovládanie sa, spravodlivosť a česťnosť súťaže, vyváženosť tela i ducha človeka.

Pochopiteľne takéto podanie vyžaduje pripravenosť vyučujúceho nielen po odbornej, ale i po náboženskej stránke. V rámci medzipredmetových vzťahov možno využiť na niektoré témy i vyučujúcich iných predmetov, najmä náboženstva a kresťanskej etiky.

4.3 Duchovná a mravná formácia mimo vyučovania

„Často sa stotožňuje pojem škola a vyučovanie. V skutočnosti vyučovanie spoza katedry je iba časť života školy. V súlade s didaktickou aktivitou rozvíjanou vyučujúcim existuje i aktívna účasť študenta, ktorý sa podieľa individuálne i spoločne na štúdiu, výskume, cvičeniach, mimoškolských aktivitách, skúškach, vzťahoch k vyučujúcim a spolužiakom, aktivite v skupinách, triednych či školských schôdzkach.“

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 47)

Škola chce poskytnúť žiakom a študentom širokú ponuku najrozličnejších akcií mimo vyučovania, kde majú možnosť zúčastniť sa a tvorivo prispieť podľa svojich schopností a záujmu. Hoci nemožno medzi nimi stanoviť ostré hranice, formálne môžeme rozdeliť tieto aktivity na niekoľko základných skupín – duchovné, vzdelávacie a formačné, spoločenské a zábavné, športové.

a) Duchovné aktivity

- každodenné spoločné **ranné modlitby a modlitby na záver** vyučovania, prípadne na hodinách náboženstva či cudzích jazykov;
- spoločnú **modlitbu sv. ruženca** počas mariánskych mesiacov;
- **spoločné sväté omše** celej školy na prikázané sviatky, otvorenie a záver školského roka, na sviatok patrónov ZŠ sv. Cyrila a Metoda (14. 2.), na sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie (8.12.), ktorý chápeme ako sviatok patrónky gymnázia,
- svätá omša je tiež súčasťou každej významnejšej akcie na škole. Trikrát týždenne v utorok, stredu a vo štvrtok majú žiaci možnosť účasti na školskej sv. omši ráno o 7,15 hod. v školskej kaplnke;
- **adorácie** – v školskej kaplnke cez niektoré sviatky, v advente a pôste;
- **slávenie obdobia liturgického roka** môžu byť podporené vhodnými programami, na sviatok sv. Mikuláša sa pripravuje program pre žiakov ZŠ;
- počas celého roka je možnosť **sviatosti zmierenia** u školského kaplána, pred Vianocami a Veľkou nocou a sviatkom patrónov školy ponúkame spoločnú svätú spoveď;
- **duchovné obnovy** pre študentov gymnázia jedenkrát ročne v rozsahu dvoch dní, pre žiakov ZŠ ročníkov 7. – 9.jednodňové jedenkrát ročne;
- **stretnutia** s kňazmi, zástupcami rehoľných spoločností;

- približovanie **spirituality** rehoľných spoločenstiev,
- prázdninové **duchovno-rekreačné pobyty**,
- duchovné prvky sú súčasťou i ďalších školských akcií, ako lyžiarsky kurz, triedne výlety, exkurzie, atď.;

Koordináciu a organizačné zabezpečenie duchovných aktivít majú na starosti školskí kapláni v spolupráci s pedagógmi.

b) Vzdelávacie a formálne aktivity

Tieto akcie sú praktickým doplnením vyučovacích hodín z jednotlivých predmetov:

- **besedy** s predstaviteľmi duchovného, spoločenského a politického života; s odborníkmi v oblasti prírodných a spoločenských vied, umelcami,
- možnosť prístupu na **internet** v učebni informatiky.

c) Spoločenské, kultúrne a zábavné aktivity

Ich cieľom je poskytnúť mladým ľuďom i celému spoločenstvu alternatívu k aktivitám, ktoré ponúka okolitý svet a ktoré sú nezriedka v rozpore s katolíckou morálkou:

- imatrikulácia študentov prvého ročníka gymnázia,
- adventné triedne stretnutia – Byť Mikulášom pre druhého...
- valentínsky zábavný program, kde majú možnosť prejaviť svoje talenty žiaci školy,
- diskotéky v priestoroch školy, triedne posedenia podľa záujmu
- školský časopis IDEA
- príležitostné vysielania prostredníctvom školského rozhlasu,
- návšteva koncertov, divadelných a filmových predstavení,
- triedne výlety, exkurzie,
- hudobná skupina a spevokol,
- školský karneval
- školské akadémie pre žiakov i pre rodičov školy
- rozlúčka so školou pre žiakov 9. roč.

d) Športové aktivity

Sú tiež úzko prepojené s duchovnými, vzdelávacími a kultúrno-zábavnými akciami. Ide najmä o:

- lyžiarsky kurz pre žiakov 8. ročníka ZŠ a pre študentov 2. ročníka gymnázia, ktorý obsahuje všetky druhy aktivít od duchovných cez formálne až po zábavné a športové,
- plavecký výcvik pre 3. ročník ZŠ,
- škola v prírode pre 4. roč. ZŠ,
- pravidelné korčuľovanie na zimnom štadióne pre ročníky 3. – 4.
- organizovanie školských súťaží a reprezentácia školy,
- športové aktivity, najmä turistika, významná súčasť triednych výletov.

Pri organizovaní všetkých aktivít mimo vyučovania platia na škole tieto zásady:

- dobrovoľnosť účasti (ak nejde o akciu v rámci vyučovania),
- zapájanie študentov do organizácie, rešpektovať ich námety,
- zabezpečiť rovnaké možnosti účasti pre všetkých žiakov (ak nejde o výberovú akciu),
- študentom zo sociálne slabých rodín pomôcť finančne pokryť náročnejšie akcie (solidarita rodičov- možnosť príspevku z rodičovského združenia)
- zabezpečiť súlad s katolíckou morálkou a ochrániť žiakov a študentov pred vplyvom negatívnych javov súčasnej spoločnosti.

4.4 Pedagogický zbor

„Učitelia nech nezabúdajú, že závisí najväčšmi od nich, či katolícka škola môže uskutočňovať svoj cieľ a svoj program. Preto nech sa pripravujú s osobitnou starostlivosťou, aby si nadobudli tak svetskú, ako i náboženskú vedomosť doloženú patričnými vysvedčeniami, a nech ovládajú dôkladne vychovávateľské umenie v súlade s výdobytkami moderného pokroku. Nech ich spája navzájom i so žiakmi kresťanská láska a nech sa dajú viesť apoštolským duchom, aby svojím životom a učením vydávali svedectvo jedinému Učiteľovi – Kristovi.“

(*Gravissimum educationis*, čl. 8)

Pedagogický zbor školy sa skladá z ľudí s rôznym stupňom vzdelania či pedagogických schopností, s rôznou duchovnou formáciou i s rôznymi charakterovými a ľudskými vlastnosťami. Všetkých však musí spájať spoločná úloha – **vzdelávať a vychovávať mládež v kresťanskom duchu podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.**

Nároky a požiadavky na pedagogických pracovníkov v súlade s platnými zákonmi i požiadavkami zriaďovateľa sú:

- odborná a pedagogická spôsobilosť,
- mravná bezúhonnosť,
- zdravotná a psychická spôsobilosť,
- katolícke vierovyznanie a praktický život podľa katolíckej viery a morálky,
- súhlas pre pedagogickú činnosť na cirkevnej škole vydané zriaďovateľom.

Predpokladom pedagogického pôsobenia na škole je i neustála práca na sebe v oblasti duchovnej a mravnej, odbornej a pedagogickej a samozrejme ľudskej.

Stálu formáciu vo všetkých oblastiach realizuje naša škola najmä pomocou aktivít:

- pravidelné **duchovné cvičenia** zamestnancov pred začiatkom školského roka,
- mesačné **duchovné obnovy** pedagógov,
- **modlitbové stretnutia** pedagógov,
- účasť na školských **sv. omšiach, adoráciách a modlitbách** spolu so študentmi,
- **individuálne štúdium** a účasť na akciách duchovného vzdelávania mimo školy, prístup ku kresťanským časopisom a internetu,
- **odborné vzdelávanie** organizované mimo školy, účasť na odborných sympóziách a konferenciách,
- **zvyšovanie si kvalifikácie** formou kvalifikačných skúšok, doktorátov, atď.
- organizovanie **odborných prednášok** kresťanských pedagógov a vedcov pre učiteľov cirkevných škôl,
- **spoločenské akcie** pedagógov pri rôznych príležitostiach (advent, Deň učiteľov, maturity, ples..) a životných či pracovných jubileách,
- spoločné **kultúrne akcie pedagógov** (návšteva koncertov, divadiel, poznávacie zájazdy, stretnutia s pedagógmi partnerských škôl..),

Všetky tieto aktivity majú za cieľ vytvorenie takého spoločenstva pedagógov, v ktorom zrejme nikdy nebudú úplne rovnaké názory a určite sa vyskytnú i problémy, no v ktorom nebude chýbať úprimná snaha o otvorenosť, dôveru a jednotu v zásadných otázkach výchovy. Takéto spoločenstvo je iste ideálom, no spoločná viera a úprimná snaha každého jednotlivca bude dobrým predpokladom, že sa k nemu čo najviac priblížime.

Dôležité postavenie v pedagogickom zbore má **školský duchovný**. On predstavuje prítomnosť kňaza, ktorý účinne slovom i životom hlása Božie slovo, slúži sväté omše

a vykonáva sviatosť zmierenia, modlí sa a žehná, vyučuje náboženstvo a organizuje duchovný život školy, zabezpečuje po duchovnej stránke všetky dôležitejšie školské akcie. Jeho pastoračné pole na škole je veľmi široké. Je potrebné modliť sa za školského kňaza a vyprosovať požehnanie pre jeho prácu, aby prispieval k plneniu náročného poslania katolíckej školy.

4.5 Spolupráca s rodičmi

„Vo výchovnom spoločenstve majú rodičia ako prirodzene prví vychovávatelia zodpovední za svoje deti zvlášť významnú úlohu. Žiaľ, dnes sa stretávame s rozšírenou tendenciou, že rodičia túto svoju zodpovednú úlohu prenášajú na iných. Preto bude treba nielen vzbudiť iniciatívy, ktoré podnecujú plniť si túto zodpovednosť, ale súčasne aj poskytujú konkrétnu a správnu pomoc a zapájajú rodiny do výchovného plánu katolíckej školy. Stálym cieľom katolíckej výchovy musí byť preto stretnutie a dialóg s rodičmi a rodinami, čomu má napomáhať aj podporovanie rodičovských spoločenstiev, aby sa prostredníctvom ich nenahraditeľného príspevku vymedzila tá osobitosť, ktorá zabezpečuje účinnosť výchovného plánu.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 20)

Do školy prichádzajú deti z rôznych rodín. Napriek tejto rôznorodosti si plne uvedomujeme primárnu zodpovednosť rodičov za výchovu svojich detí a ponúkame im spoluprácu.

- Prvý kontakt s rodičmi predstavuje **Deň otvorených dverí**, kde majú možnosť spolu s deťmi poznať školu, ľudí v nej,
- Po prejavení záujmu o štúdium uzatvára škola s rodičmi **písomnú dohodu**, v ktorej vyjadria bezpodmienečný **súhlas s katolíckou výchovou a vzdelávaním**,
- Počas štúdia je kontakt s rodičmi zaistený najmenej trikrát ročne ponukou **triedneho rodičovského združenia** a jedného **plenárneho stretnutia rodičov**,
- V pravidelnom kontakte s vedením školy je zvolený **celoškolský výbor rodičov**. **Individuálne** sú rodičia pozývaní do školy vždy pri riešení vážnejších nedostatkov v prospechu či správaní.
- Na **spoločenskej úrovni** sa rodičia aktívne zapájajú do organizácie niektorých aktivít, sú pozývaní na školské akcie a vystúpenia (sv. omše, pásma, akadémie, divadelné predstavenia a programy)
- Rodičia majú možnosť **pomôcť škole i finančne alebo materiálne** – ako dobrovoľný príspevok v rámci vlastných možností (sponzorstvo, sociálny fond, služba škole...).
- Veľmi účinnou formou spolupráce rodiny a školy je **účasť rodičov na školských sv. omšiach či adoráciách** pri rôznych slávnostných príležitostiach.

Všetky tieto aktivity vytvárajú však iba formálne predpoklady pre dobrú spoluprácu školy a rodiny. Jej skutočná úroveň závisí od konkrétnych ľudí na oboch stranách. V každom prípade sa chceme snažiť o:

- **jednotnú výchovu** rodiny a školy založenú na princípoch katolíckej viery a morálky,
- **zodpovednú komunikáciu** s rodičmi a ich informovanosť o problémoch i úspechoch ich detí i celej školy,
- **počúvanie** pripomienok a námetov i dobre mienenej kritiky a v rámci možností ich akceptovanie,
- úzku **spoluprácu pri realizácii výchovného projektu školy**,

- **odbornú i pedagogickú pomoc** pri riešení výchovných problémov najmä v období dospievania, ako i pomoc pri zodpovednej voľbe povolania študentov,
- prehlbovanie **duchovnej podpory** a spolupráce spoločnými modlitbami, sv. omšami, obetami,
- **vytváranie jedného spoločenstva** založeného na vzájomnej dôvere, otvorenosti a úprimnej láske.

4.6 Škola v službe spoločnosti a Cirkvi

„Katolícku školu nemožno chápať oddelene od ostatných výchovných zariadení a viesť ju ako nezávislú inštitúciu, lež treba ju udržiavať v styku so svetom politiky, hospodárstva, kultúry a spoločnosti v jej komplexnosti.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 16)

„Silou svojej identity je teda katolícka škola miestom skúsenosti s Cirkvou, ktorej základom je kresťanské spoločenstvo. Katolícka škola môže iba vtedy uskutočniť svoje pôvodné poslanie, keď sa organicky včlení do pastorácie kresťanského spoločenstva.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 12)

Škola napriek svojej výraznej katolíckej orientácii má snahu neuzatvárať sa do seba, ale ochotne spolupracuje s inými školami a spoločenskými inštitúciami.

- Popri spolupráci s katolíckymi školami sa chceme snažiť o dobré kontakty a spoluprácu so štátnymi gymnáziami a základnými školami v Žiline i v celom regióne (výmena skúseností vedení škôl, výmena predsedov predmetových a maturitných komisií, vzájomné pozývanie na slávnosti a jubileá škôl, poskytovanie priestorov, pozývanie na študentské akcie...).
- Nadviazali sme kontakty s univerzitami, predovšetkým s pedagogickým zameraním – Katolíckou univerzitou v Ružomberku a Žilinskou univerzitou (praxe študentov, účasť na sympóziách a konferenciách, zvyšovanie kvalifikácie pedagógov,...).
- Spolupracujeme s metodickými a riadiacimi orgánmi v školstve, ako sú Ministerstvo školstva SR, Štátny pedagogický ústav, metodické centrá, Krajský školský úrad v Žiline (pripomienkovanie návrhov pedagogických dokumentov a legislatívy, organizovanie súťaží, morálne ocenenia študentov i pedagógov...).
- V spolupráci s Mestským úradom v Žiline a s rôznymi inštitúciami v rámci mesta máme záujem podieľať sa na kultúrnom, spoločenskom i športovom živote mesta a prezentovať svoje akcie a úspechy v regionálnych časopisoch i na vlastnej stránke internetu.

Cieľom všetkých týchto aktivít je vydávať živé svedectvo o živote kresťanskej mládeže, jej schopnostiach, talentoch či vedomostiach, ale i duchovných a mravných hodnotách.

Spojená škola Kráľovnej pokoja zriadená Biskupským úradom v Nitre sa snaží byť živou súčasťou miestnej Cirkvi i farnosti Žilina - Mesto, na území ktorej sa nachádza, ale aj diecézy.

Za dôležité preto považujeme:

- **kontakt školy so zriaďovateľom** – Biskupským úradom v Nitre a jeho diecéznym školským úradom. Študenti i pedagógovia sa podieľajú na aktivitách diecézy, najmä tých, ktoré sa týkajú mládeže (stretnutia, súťaže, púte, duchovné akcie...)
- škola si chce nájsť svoje **miesto v duchovnom živote mesta** Žiliny. Zúčastňuje sa na akciách organizovaných jednotlivými farnosťami, spolupracuje s rehoľnými

i s rôznymi katolíckymi spoločenstvami a humanitnými organizáciami na území mesta, najmä poskytovaním priestorov školy pre ich stretnania a činnosť.

Spoločenstvo školy je zložené zo žiakov, študentov a pedagógov, ktorí patria do rôznych farností v meste i mimo neho, niektorí aj do iných diecéz. Napriek tomu je jeho trvalou úlohou a poslaním aktívne sa zapájať do života miestnej i univerzálnej Cirkvi.

5 Hlavné výchovné priority školy

Jednotlivé oblasti života školy a jej aktivít uvedených v tomto projekte možno zhrnúť do týchto hlavných priorít:

- **zodpovedná výchova a kvalitné vzdelávanie** mládeže v duchu katolíckej viery a morálky,
- **formovanie zreých kresťanských osobností**, ktoré budú prínosom pre spoločnosť i Cirkev,
- **vytváranie spoločenstva** založeného na dôvere, úprimnosti a vzájomnej láske pri plnom rešpektovaní každého jeho člena ako osoby; spoločenstva, ktoré sa spolu modlí, pracuje, zabáva sa a snaží sa o skutočnú lásku,
- **formovanie pedagogického zboru** na vysokej odbornej, pedagogickej, ako aj duchovnej a mravnej úrovni, ľudí, ktorí budú pre mladých vzormi po stránke odbornej, duchovnej i ľudskej,
- **prehlbovanie spolupráce s rodičmi** pri plnom rešpektovaní ich práv a zodpovednosti ako prvých vychovávateľov svojich detí,
- **zveľaďovanie objektu školy**, jej vybavenia i techniky, umožňujúcej stále skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade s požiadavkami dneška,
- **rozvíjanie činnosti školy v službe spoločnosti a Cirkvi** na všetkých úrovniach spoločenského a duchovného života.

6 Záver

Duchovno-výchovný projekt Spojenej školy Kráľovnej pokoja predstavuje rámcový dokument, ktorý sa bude každoročne konkretizovať prostredníctvom plánu práce školy a vyhodnocovať na záver školského roka. Súčasne je to dokument, ktorý má síce jasne formulované ciele, ale je otvorený pre všetky nové cesty a spôsoby na ich dosiahnutie.

Použitá literatúra

1. Gravissimum educationis. Deklarácia 2. vatikánskeho koncilu o kresťanskej výchove, Vydalo Združenie katolíckych škôl Slovenska, Poprad 1996.
2. Katolícka škola. Dokument Kongregácie pre katolícku výchovu z roku 1977, Vydala Konferencia biskupov Slovenska, Lúč, Bratislava 2001.
3. Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole. Dokument Kongregácie pre katolícku výchovu z roku 1988, Vydal Sekretariát Českej biskupskej konferencie, Praha 1994.
4. Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia. Dokument Kongregácie pre katolícku výchovu z roku 1997, Vydala Konferencia biskupov Slovenska, Lúč, Bratislava 2001.